

Reactierapport Beeldkwaliteitsplan Noordkwadrant Europapark

Oktober 2025

1. Inleiding

Het Beeldkwaliteitsplan voor het Noordkwadrant van het Europapark is de afgelopen periode in meerdere stappen tot stand gekomen. De hoofdlijnen uit conceptversies zijn in 2024 en begin 2025 meerdere malen met zowel de bewonersklankbordgroep als de ondernemerstafel gedeeld. Ook organiseerden we in september 2024 een brede inloop voor hele wijk om eerste reacties op te halen. Een impressie van die bijeenkomst en de reacties hebben we gepubliceerd op onze webpagina.

Op 9 juli gaf het college van B&W de concept-beeldkwaliteitsplan vrij voor reactie. Omdat dit vlak voor de zomervakantie plaatsvond, was de 10 weken durende reactietermijn die daarop volgde vier weken langer dan de gebruikelijke zes weken.

Van 9 juli tot en met 17 september lag het beeldkwaliteitsplan Europapark ter inzage voor bewoners en ondernemers, zodat zij hun reactie op het document konden geven. Bewoners en ondernemers in het Europapark zijn hierover met twee kaarten geïnformeerd; een bij de start van de reactietermijn en een ter herinnering, gezien de vakantieperiode. Met diezelfde kaarten hebben we hen uitgenodigd voor inloopspreekuren en toelichtende wandelingen door de wijk. Die vonden plaats op dinsdag 26 augustus en dinsdag 9 september. Zowel de inloopspreekuren als de wandelingen werden goed bezocht. In totaal ontvingen we tijdens de beide inloopspreekuren zo'n 75 personen en wandelden er bijna 60 bewoners en ondernemers met ons mee door de wijk voor een toelichting op de cultuurhistorie en de gebiedsvisie.

Impressie inloopspreekuur

Impressie wandeling

Reacties konden worden ingediend via het reactieformulier op de website www.gemeente.groningen.nl/europapark, per e-mail aan europapark@groningen.nl, of per post. In totaal hebben we 3 reacties ontvangen. Deze zijn ingediend namens bewoners of ondernemers.

In dit document worden alle reacties beantwoord. Iedereen die een reactie heeft ingediend, ontvangt dit document.

#	Onderwerp	Vraag/reactie	Antwoord
1	Invulling gebied Menzis	In het beeldkwaliteitsplan wordt gesproken over een levendig stedelijk milieu met wonen, werken en voorzieningen. Het plangebied Van Elmpark wordt bestempeld als gebied met een mix van deze drie functies, maar er ligt niet exact vast waar kantoren, woningen en voorzieningen zullen komen. Hierdoor ontstaat flexibiliteit in de ontwikkeling. Dat is prettig en wij zien ernaar uit om samen te bepalen wat nodig is voor de kwaliteit van de plek. Echter, het lijkt dat deze insteek niet (geheel) overeenkomt met uitspraken/schema's in de gebiedsvisie. We vinden het overigens wel van belang om mee te geven dat we het programma voor werken en voorzieningen met name willen inzetten om de overgang tussen het publieke domein (rondom en binnen de ontwikkeling) en het private deel goed vorm te geven. In ons beeld is alleen een haalbare ontwikkeling mogelijk als het overgrote deel woningbouw betreft. Alleen dan liggen er kansen om het bestaande parkeerterrein volledig uit het zicht te onttrekken en de ruimtelijke kwaliteit sterk te verbeteren. In het Noordwestkwadrant worden drie typen bebouwing omschreven. Voor het plangebied Van Elmpark worden samengestelde bouwblokken met grote volumes voorgesteld met een binnenhof als buitenruimte. Er lijkt dus stedenbouwkundig te worden voorgesorteerd op een bepaalde invulling van de kavel. De eerste studies die we hebben gedaan kunnen interessant zijn om met elkaar wat breder te kijken naar de kansen van de plek. Door nu al te veel voor te sorteren op een bepaald stedenbouwkundig model worden naar onze mening interessante kansen gemist die we samen juist als kwaliteit kunnen benutten. Gezien de huidige parkeercapaciteit is een juiste fasering in de planvorming ook van groot belang. In een gesprek hierover gaan we graag kijken waar het BKP of de gebiedsvisie mogelijk moet worden aangepast of waar meer flexibiliteit gewenst is. We willen samen kijken wat goed is voor de stad en voor een haalbare ontwikkeling met hoge ambities. Met deze reactie willen wij onze visie op hoofdlijnen delen. Wij gaan graag het gesprek aan om samen de juiste kaders te scheppen. Daarbij vragen wij om voldoende flexibiliteit in de gebiedsvisie én om versnelling van de procesgang, specifiek voor onze locatie.	Uw reactie is een uitnodiging om met elkaar in gesprek te gaan. wij begrijpen uit uw reactie dat u onze visie en beeldkwaliteitsplan in de basis onderstreept en in het gebied ook mogelijkheden ziet voor verdichting. Het beeldkwaliteitsplan ziet er met name toe dat een kader wordt geschept voor verdere uitwerkingen op gebieds- en kavelniveau. Wij hechten aan heldere uitgangspunten die als toetsingskader uiteindelijk zorgt voor voldoende samenhang op stedenbouwkundig niveau. Evenals beeldkwaliteit. Dat neemt niet weg dat er ons inziens voldoende ruimte is om binnen deze kaders tot interessante stedenbouwkundige concepten te komen. Wij gaan daarover graag met u in gesprek. De ruimtelijke randvoorwaardenkaart is een verbeelding van op welke wijze het Europapark erop termijn uit zou kunnen komen te zien. Het is echter een verbeelding en op gebiedsniveau geen blauwdruk.

2	Gezondheid	Dit beeldkwaliteitsplan van het Noordkwadrant Europapark gaat in op de gewenste ruimtelijke kwaliteit van dit gebied. Naast onze reactie op de gebiedsvisie Europapark, reageren we graag op dit beeldkwaliteitsplan. We geven wat specifiek aan waar meer aandacht gegeven kan worden aan gezondheid. Verschillende experts hebben naar dit beeldkwaliteitsplan gekeken en bijgedragen aan onderstaand advies. Om gezondheid echt breed mee te nemen zoals omschreven in de bijlage willen we graag enkele aandachtspunten naar voren brengen. Hieronder leest u ons (integrale) gezondheidskundig advies. <i>Gezondheidsbescherming Ten aanzien van preventie van infectieziekten: Wateropvangsystemen</i> Bij aanleg van wadi's, vijvers of andere waterbuffers adviseren wij om stilstaand water te vermijden of zodanig in te richten dat er geen broedplaatsen voor muggen ontstaan. Hiermee worden risico's op muggen overdraagbare ziekten beperkt. <i>Inrichting openbare ruimte</i> Zorg voor goede hygiënische voorzieningen in de publieke ruimte (zoals watertappunten, openbare toiletten en handwasmogelijkheden). Dit draagt bij aan basale infectiepreventie, ook bij kwetsbare groepen. <i>Bereikbare natuurgebieden</i> Wij adviseren het aanbieden van duidelijke publieksinformatie over tekenpreventie. <i>Recreatie & evenementen</i> 2 Bij recreatief gebruik van water en bij festivals adviseren wij adequate sanitaire voorzieningen, schoon drinkwater, voedselveiligheid en afvalbeheer om uitbraken van gastro-intestinale infecties en andere ziekten te voorkomen. <i>Duurzame energieoplossingen</i> Bij gebruik van systemen zoals warmteterugwinning of grootschalige wateropslag (bijv. voor warmtenetten of collectieve installaties) adviseren wij aandacht voor legionellapreventie. Zie voor meer informatie nog de hygiënerichtlijnen die zijn opgesteld door het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid (LCHV). <i>Ten aanzien van overige gezondheidsrisico's: Nabijheid van bedrijven en industrie</i> Bedrijven en industrie kunnen overlast veroorzaken, zoals geur- en geluidsoverlast. Daarnaast kunnen bedrijven de luchtkwaliteit negatief beïnvloeden door uitstoot van verschillende stoffen. Bij sommige bedrijven kan ook zichtbaar stof in de omgeving zorgen voor overlast en onrust. Vrachtverkeer van en naar bedrijven en industrie kan zorgen voor verkeersonveilige situaties en (geluid)hinder. In de beoogde situatie is binnen het plangebied bedrijvigheid aanwezig waarvan bekend is dat het geluid, - geur en stofhinder (heeft) veroorzaakt bij omwonenden. Denk aan PreZero. Wij adviseren om te analyseren of het bedrijf/de bedrijven nabij het plangebied overlast (geluid en geur) veroorzaakt en of er uitstoot van stoffen naar de omgeving	De integrale benadering van gezondheid, zoals verwoord in de reactie, sluit goed aan bij onze ambities om een toekomstbestendig, leefbaar en gezond stadsdeel te ontwikkelen. Veel van de door u genoemde punten sluiten aan bij uw reactie op de gebiedsvisie en passen beter in deze visie. Zie hiervoor dan ook de reactie in het reactiedocument voor de gebiedsvisie. Hieronder beantwoorden wij enkele van de door u genoemde adviezen die wel bij het beeldkwaliteitsplan passen. Bij de stedenbouwkundige opzet is rekening gehouden met de invloeden van hoogspanningslijnen. Gevoelige functies vallen buiten aangegeven zones van de hoogspanningslijnen. Ook onderstaande punten benoemen wij expliciet in het beeldkwaliteitsplan en gebiedsvisie: - Groen en blauw als structurerend element voor gezondheid en comfort - Ontwerpprincipes tegen hittestress en voor schaduw, ventilatie en beleving
---	------------	--	---

	plaatsvindt. Kijk wat de blootstelling kan zijn in het plangebied en doe een gezondheidkundige risicoanalyse. Wij ondersteunen hier graag in. Probeer daarnaast vrachtverkeer te scheiden van langzaam verkeer door fietsers en voetgangers. Zorg voor goede communicatie richting toekomstige bewoners. We adviseren voor geluid om in elk geval te voldoen aan de gezondheidkundige richtwaarden voor geluid. Langdurige geluidhinder kan leiden tot te hoge bloeddruk en een verhoogd risico op hart- en vaataandoeningen. De gezondheidkundige richtwaarde voor de cumulatieve geluidbelasting van weg- en railverkeer en industrie op de gevel van een gevoelige bestemming is maximaal 50 dB Lden en 40 dB Lnight met een maximale binnenwaarde van 33 dB Lden11 Slob, M.J.A. et al., Omgevingsgeluid en Gezondheid. GGD-richtlijn medische milieukunde. RIVM: Bilthoven, 2019. . 3 Voor geurhinder geldt dat deze idealiter helemaal niet optreedt. Voor een gezondheidkundig aanvaardbare situatie is de richtwaarde dat maximaal 12% van de blootgestelde omwonenden gehinderd is en minder dan 3% ernstige hinder bij woonfuncties. Een situatie is gezondheidkundig onaanvaardbaar bij 20% gehinderden22 Fast et al., Geur en Gezondheid. GGD-richtlijn medische milieukunde. RIVM: Bilthoven, 2015. . Nabijheid van Elektromagnetische velden Er zijn aanwijzingen dat kinderen (tot 16 jaar) die in de buurt van bovengrondse elektriciteitsleidingen wonen een hoger risico hebben op leukemie. Het gaat dan om langdurige blootstelling aan een jaargemiddelde veldsterkte van magnetische velden van meer dan 0,4 µTesla. Een dergelijke associatie is ook gevonden voor hersentumoren bij kinderen, hier is het verband zwakker dan bij leukemie33 Gezondheidsraad, Hoogspanningslijnen en gezondheid deel I: kanker bij kinderen . 2018 . Recent heeft de gezondheidsraad een advies gepubliceerd over mogelijke gezondheidseffecten van hoogspanningslijnen bij volwassenen. Leukemie treedt mogelijk vaker op bij volwassenen die dichtbij hoogspanningslijnen wonen, net als bij kinderen. Voor volwassenen is een samenhang gevonden met afstand tot hoogspanningslijnen (0-50 meter)44 Gezondheidsraad, Hoogspanningslijnen en gezondheid-Kanker bij volwassenen. 2022 . In Nederland geldt een advies vanuit de rijksoverheid om een voorzorgbeleid te hanteren waarbij zoveel als redelijkerwijs mogelijk in nieuwe situaties met langdurige blootstelling van kinderen aan jaargemiddelde veldsterkten van >0,4 µTesla afkomstig van hoogspanningslijnen worden voorkomen55 Kennisplatform elektromagnetische velden: https://www.kennisplatform.nl/beleidsadvies-emv-bovengrondse-	- Ruimte voor beweging, ontmoeting en spel als onderdeel van de ruimtelijke kwaliteit. - Gebruik van materialen en kleuren die bijdragen aan comfort en gezondheid. Bewoners worden in de vervolgfasen actief betrokken bij inrichting en beheer van de openbare ruimte.
--	---	--

	hoogspanningslijnen/ . In de beoogde situatie zijn er twee hoogspanningslijnen gesitueerd binnen het plangebied. De indicatieve zone van de noordelijke hoogspanningslijn is 2x65 meter en de indicatieve zone van de zuidelijke hoogspanningslijn is 2x45 meter. 4 Valt het plangebied binnen de indicatieve zone van hoogspanningslijnen of een transformatorstation? Bereken in overleg met de netbeheerder de magneetveldzone van de betreffende hoogspanningslijn. Worden er wel woningen geplaatst binnen de 0,4 microtesla zone? Zorg voor goede informatie richting toekomstige bewoners. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van de informatie op ggdleefomgeving.nl. <i>Bron: atlasleefomgeving.nl</i> GGD Groningen adviseert uit voorzorg geen gevoelige bestemmingen, zoals woningen, te plaatsen in de 0,4 microtesla zone rondom elementen van het elektriciteitsnetwerk, zoals hoogspanningslijnen. Hittestress Door hoge temperaturen en luchtvochtigheid kunnen mensen niet meer in staat zijn de lichaamstemperatuur goed te reguleren. Symptomen zijn afhankelijk van de ernst. Ze variëren van lichte hinderklachten, subklinische verschijnselen door beginnende uitdroging tot ernstige hitteziekten met mogelijk (vroegtijdig) overlijden tot gevolg⁶⁶ Heeg et al., Hitte en Gezondheid. GGD-richtlijn medische milieukunde. RIVM: Bilthoven, 2023. . In de beoogde situatie wordt er veel aandacht besteedt aan het tegengaan van hittestress in de openbare ruimte door verharding zo veel mogelijk te vermijden, veel groen toe te voegen in de openbare ruimte en aandacht te besteden aan natuur inclusieve gevels. 5 Voldoende externe zonwering toe te passen die makkelijk te bedienen is. Gevels warmte werend en verkoelend in te richten. Goede isolatie en ventilatiemogelijkheden in gebouwen. We adviseren daarnaast om hittestress <i>in</i> gebouwen te voorkomen door: Denk bij ventilatie aan permante ventilatiemogelijkheden via roosters en ramen die open kunnen, bij voorkeur in meerdere gevels. Zorg voor goed regelbare en gemakkelijk te bedienen ventilatievoorzieningen. Denk bijvoorbeeld aan het gebruik van lichte kleuren, oriëntatie van de ramen, het toepassen van een overstek of aan een groene gevel⁷⁷ https://klimaatadaptatienederland.nl/publish/pages/197845/bureaustudie-hitte-gebied-en-gebouw.pdf Bouwmaterialen met hoge reflectie/ lage absorptie toe te passen. Bij water in de leefomgeving te letten op de waterkwaliteit en de bijbehorende communicatie aan beheerders over hygiënevoorschriften (bijvoorbeeld legionella). Wij adviseren bij toepassing van groen en water in de buitenruimte om rekening te houden met: Maak gebruik van de waterkwaliteitscheck⁸ 8	
--	--	--

	https://waterkwaliteitscheck.nl/home Let bij toepassing van wadi's op een goede water- en bodemkwaliteit. Met name wanneer een wadi ook functioneert als speelplaats voor kinderen. Zorg voor snelle infiltratie van het water. Zorg voor goed beheer en onderhoud, zie hieronder. Heb oog voor het voorkomen of beperken van bodem verontreiniging bij ontwerp, monitoren en beheer van een wadi⁹ https://klimaatadaptatienederland.nl/actueel/actueel/nieuws/2019/bodemvervuiling-wadis/ Vermijden risico op verdrinking in een kinderrijke buurt. o Let bij het toepassen van groen op het beperken van overlast gevende soorten, denk aan allergieën en de eikenprocessierups. Zie ook advies infectieziekten. Kies voor allergeenarme soorten. Gebruik hiervoor bijvoorbeeld het Bomenkompas¹⁰ LUMC, Bomenkompas o Zorg voor robuust groen door te letten op hitte- en droogte bestendigheid. Let ook op biodiversiteit. o Benut kansen om met groen hitte in gebouwen te beperken. Denk dan aan strategische plaatsing om instraling van de zon in ramen te voorkomen. Zorg voor goed beheer en onderhoud Beperk ongedierte en teken. <i>Gezondheidsbevordering</i> Goed dat de ambitie er is om een openbare ruimte te creëren die laagdrempelig uitnodigt tot sporten en bewegen. Dit is erg belangrijk in het voorkomen en reduceren van overgewicht en voorkomt tal van gezondheidsproblematiek waaronder hart- en vaatziekten. Ook voor kinderen is het belangrijk op te groeien in een omgeving waar 6 ruimte is voor sport en spel. Ons advies is dan ook de openbare ruimte zo in te richten dat er speeltuinen zijn voor kinderen, het liefst op natuurlijke wijze ingericht zodat het vrij door de kinderen gebruikt kan worden. De ambitie om te zorgen voor natuurlijke speeltoestellen juichen wij toe. Buitenspelen is van essentieel belang voor de motorische, sociale en visuele ontwikkeling van kinderen. Besteed wel aandacht voor de veiligheid, maak speelgelegenheden niet in de buurt van open water of zorg voor een goede afbakening. Maak voor de jongeren ook een plek waar ze kunnen sporten en elkaar kunnen ontmoeten. Wij moedigen de versterking van OV aan en zien dat jullie in het verkeer veel rekening houden met voetgangers en fietsers. Zorg voor veilige verkeerssituaties en laat de auto eerder te gast zijn dan de hoofdrolspeler in het verkeer. Weer fastfoodrestaurants rond plekken waar kinderen of jongeren aanwezig zijn. Dit betekent in een straal van 15 minuten van de aanwezige school geen fastfood toe te staan. Zorg voor gezonde alternatieven. Groene buitenruimte nodigt uit tot actief gebruik. Dit is vooral ook belangrijk voor het gebied waar veel 50+-ers wonen. De binnentuinen worden groen ingericht. Ook hier kan men gezonde voeding	
--	--	--

		combineren met actieve leefstijl door bijvoorbeeld moestuinieren mogelijk te maken of een voedselbos te creëren, in overleg met de bewoners. Communicatie Jullie hebben de bewoners betrokken bij dit traject. Actieve communicatie en het betrekken van omwonenden over de beoogde nieuwe situatie en de voorgenomen werkzaamheden kan bijdragen aan maatschappelijke acceptatie en mogelijke hinder beperken. Wij adviseren de bewoners in alle fasen van het initiatief te betrekken. Bijvoorbeeld bij het faciliteren van een moestuin, bewegen in de openbare ruimte en de inrichting van de binnentuinen. <i>Tot slot</i> We hopen dat onze adviezen duidelijk en werkbaar zijn.	
3	Bouwhoogte Viefkwartier	In het beeldkwaliteitsplan staat: “Gebouwen met vijf tot zes bouwlagen zijn uitgangspunt, maar hoogteaccenten zijn mogelijk.” (<i>Beeldkwaliteitsplan</i> , p. 21) Direct naast de woning van cliënt wordt een solitair hoekgebouw voorzien. Cliënt verzoekt u de gebiedsvisie en het beeldkwaliteitsplan gewijzigd vast te stellen. Cliënt begrijpt dat enig verlies van privacy hoort bij wonen in een stedelijk gebied. Zij vraagt echter met klem om haar belangen zorgvuldig mee te nemen. Hoogbouw direct naast een woning is stedenbouwkundig niet wenselijk. Een meer passende oplossing is denkbaar: een gebouw van circa vier verdiepingen, met beperkt zicht op haar woning en tuin, eventueel getrapt of verder naar achteren geplaatst. Zo blijft de stedenbouwkundige opzet behouden, maar wordt ook de leefbaarheid geborgd.	We begrijpen de reactie van de bewoner omtrent hoogbouw naast een woning van 2 bouwlagen. Echter is het Europapark een gebied wat open staat voor hoger bouwen. Hoger bouwen (dan huidige bestemmingsplan) zal alleen gebeuren op plaatsen waar de leefbaarheid van de bestaande omgeving niet onevenredig wordt aangetast. Anders dan dat vanzelfsprekend rekening wordt gehouden met de directe omgeving, zijn de uitgangspunten voor de ontwikkeling Vief Kwartier gebaseerd op de reeds vastgestelde ambities, welke in deze fase zijn aangevuld en nader uitgewerkt met enkele nieuwe beleidsmatige uitgangspunten. Veel aspecten hiervan zijn tevens reeds verankerd in het geldende bestemmingsplan.

			In lijn met de voorgestelde ontwikkelrichting van Vief Kwartier kan in afbeelding 1 de aanduiding 'L' naast de zienswijzer worden aangepast naar 'M'. Dit sluit aan bij de beoogde stedenbouwkundige hoofdopzet. Op dit moment ontwikkelt de ontwikkelpartner de bouwblokken aan de zijde van de Boumaboulevard en Eelkemastraat aan de kant van de Europaweg. In een later stadium werken wij het blok uit dat grenst aan uw woning. Eerder is ook de toezegging gedaan bij uitwerking van dit blok met u in overleg te treden. Het gaat om de balans tussen het toevoegen van programma en het borgen van een acceptabele woonsituatie voor u en uw burens. Daarbij zijn wij van mening dat de ontwikkeling Vief Kwartier veel extra openbare ruimte en programma toevoegt dat ook positief is voor een groter gebied.
--	--	--	--